

ques, va mantenir unes formes irreprotxables des que la comitiva acadèmica va desfilar per les escales interiors cap a l'escenari fins a l'himne universitari *Gaudeamus igitur* i les paraules de cloenda del rector, Joan Batlle, que posaren punt i final a la investidura.

Entre aquests dos moments d'inici i de finalització, i en un escenari molt ben guarnit amb tres taules amb tovalles vermelles, les diferents peces musicals que interpretà el Cor de la Universitat —situat en penombra davant d'un fons negre— s'anaren alternant amb els parlaments del rector, amb els discursos de presentació dels doctorands per part dels seus padrins i amb la glossa d'ells mateixos que feren els tres doctorands. La llatinista Mariàngela Vilallonga, padrina del professor Tate, amb un discurs amable i digne de l'oratoría que ensenya a les aules, dotà la cerimònia d'una emoció

que no davallà quan Robert Brian Tate glossà la seva vinculació amb Catalunya i amb el cardenal Margarit; el químic Miquel Duran presentà el professor Joan Bertran Rusca, que, en exposar el seu discurs, es mostrà agraït a tots aquells que havien vingut de lluny per honorar-lo; i el doctor Joan Carles Ferrer emocionà els assistents a l'acte i el mateix Jaume Gil Aluja quan féu referència a les bones amistats que aquest, economista àmpliament reconegut, havia hagut de deixar pel camí perquè havien mort massa prematurament. La música i les paraules ben disposades de l'antiga oratoría posaren l'emoció a un acte d'investidura amable, que no perdé la circumspecció ni la solemnitat fins que la comitiva acadèmica sortí de l'Aula Magna i, ja al claustre, les paraules amicals substituïren les grandiloqüents.

Daniel Ferrer

Els paisatges de la postmodernitat

El Casal Marià d'Olot va acollir els passats dies 21, 22 i 23 d'octubre de 2004 el II Seminari Internacional sobre Paisatge, dedicat enguany al tema «Els Paisatges de la postmodernitat» i dirigit pel catedràtic de geografia humana de la Universitat de Girona Joan Nogué. L'objectiu ha estat posar en comú, des d'una òptica interdisciplinària, no només acadèmica sinó també oberta a d'altres esferes del coneixement com la literatura, la pintura o el cinema, la diversitat de perspectives per interpretar els paisatges contemporanis, que hom aglutina sota el concepte de postmodernitat.

El seminari, en el qual assistiren prestigiosos especialistes provinents d'Europa, d'Estats Units i d'Amèrica Llatina, com Perla Zusman, Claudio Minca, Josefa Bru, Don Mitchell o Perejaume, per esmentar-ne alguns, es va celebrar al llarg de tres jornades. El primer dia va servir als ponents per centrar el debat sobre el paisatge contemporani, aprofundint en els fonaments ontològics de la categoria paisatge, i, en definitiva, en la seva vigència renovada en el camp social i cultural. En aquest sentit, varen aflorar clarament dues visions contraposades: la primera, abanderada per Claudio Minca, sosté l'existència d'un nou paisatge que respon a la nova condició sociocultural postmoderna; la segona, dibuixada per Perla Zusman i Don

Mitchell, parteix de posicions més crítiques, minimitza la transcendència dels canvis i sosté que cal ancorar-los en l'evolució del model social capitalista. En un intent de síntesi, Joan Nogué palesava que, malgrat la diversitat de posicions ideològiques i epistemològiques, la postmodernitat ha esdevingut una categoria acceptada de forma generalitzada en el debat acadèmic per designar una etapa de canvi en la lògica general de l'economia, la societat, la cultura, i per tant el paisatge, del capitalisme tardà.

El segon dia va servir per veure alguns exemples explícits dels paisatges de la postmodernitat, raonant, des dels camps de la pintura (Perejaume), de la literatura i del cinema (Manuel Asensi i Carles Guerra), sobre l'imaginari social i cultural subjacents

Els paisatges de la postmodernitat
II Seminari Internacional sobre Paisatge

a la nova materialitat i estètica del paisatge.

El tercer dia es va nodrir de la presència dels arquitectes Josep Maria Montaner i Joaquim Sabaté, i va servir per veure alguns casos concrets d'intervencions en el paisatge contemporani. És, en efecte, en el camp de l'arquitectura i l'urbanisme on es materialitzen més explícitament els nous canons culturals i estètics, que van de la intervenció basada en la retòrica i la celebració estètica del desert emocional que ens rodeja al compromís en l'elaboració de nous paradigmes lligats a la lectura de la identitat del territori i a la participació social en la construcció dels nous escenaris habitats. Per últim, Mireia Folch-Serra va cloure l'acte posant de relleu la condició del paisatge com a element central en la construcció de la identitat i l'imaginari de les nacions, fet que, com és obvi, transcendeix l'esfera cultural i adquireix una dimensió de natura eminentment política.

El Seminari Internacional sobre Paisatge es consolida, doncs, en aquesta segona edició, com a marc de referència a nivell internacional en el debat teòric, metodològic i ideològic sobre el paisatge.

Juli Valdunciel i Coll

Art a Olot: propostes de risc

Panorama. Olot, del 8 al 24 d'octubre de 2004. Organització: Ajuntament d'Olot; Institut de Cultura de la Ciutat d'Olot i Fundació d'Estudis Superiors d'Olot, amb la col·laboració de la Generalitat de Catalunya; Departament de Cultura. Diputació de Girona, Leader + i La Vanguardia.

Aquesta ha estat la quarta edició de Panorama, que els seus responsables defineixen com «un espai per a la creació contemporània que concentra esforços en els aspectes centrals de la producció i creació actual en l'àmbit de les arts escèniques, visuals i sonores, i posa especial èmfasi en el caràcter interdisciplinari d'aquestes creacions».

Panorama és una proposta, formalment hereva del Fòrum de Teatre i de la Factoria de les Arts, que s'ha anat consolidant com el marc ideal per acollir creacions poc «emmarcables», tant en atenció al format final del producte com en el seu procés de creació. Aquesta transformació partint d'aquell festival de teatre contemporani, que intuïtivament ja havia apostat per la interdisciplinarietat amb l'extensió cap a les arts plàstiques contemporànies, passant per les primeres edicions en què art i tecnologia centaven

l'atenció de la programació, ha permès donar-li un caràcter específic, que a poc a poc s'està convertint en un referent a nivell de tot l'Estat.

Més enllà de l'heterogènia expressament buscada pels programadors, l'edició 2004 es pot sintetitzar en:

1. *Seminari Art i Part*. Amb dues sessions, una sobre «Les plataformes de la creació» i l'altra sobre «Les condicions de la creació», adreçat especialment als professionals i estudiants de Belles Arts. En el marc d'aquest

seminari es va poder seguir una interessant conferència, oberta al públic en general, del Dr. Josep Maria Bricall, comissionat per a la creació del Consell de les Arts i la Cultura, sobre les relacions entre economia i creació.

2. *Exposicions de projectes* (realitzats o en procés) a la Carbonera del Teatre Principal, amb espais monogràfics dedicats a l'obra de Marcel Dalmau i Joystick, video-creacions de Carles Guerra, Adrià Julià, Antonio Ortega, Marcelo Expósito, Jordi Mitjà, Daniel Riera i David Serra, i l'exposició de tots els projectes presentats a la Beca Incubadora. Aquest mateix espai ha acollit propostes ben variades, des de la pròpia obertura de Panorama a càrrec de Roger Bernat fins a l'actuació de *dj's* locals i forans, passant per tallers de creació videoacústica per a nens i nenes, solos de dansa, o una deliciosa desfilada de moda de «Novale y sus amigas».

3. *Creació escènica*. S'ha pogut veure una mostra més que notable de la creació escènica contemporània. Un extraordinari espectacle de titelles per a adults, *The seed Carriers*, de Stephen Moltram's Animata, obria la programació, que seguia amb *Fonia*, l'òpera d'Acteon que tanca la trilogia que

